No. 1306 Zaterdag 9 Januari 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 8 Januari, 1909.

Proeve van een Vredesbeweging.

„Woensdag, 9 December, had in het Zuid-Hollandsch Koffiehuis, Den Haag vergadering plaats van het „Comité voor vrede en overleg met Venezuela." (Hetzelfde, dat bereids aan Castro een brief van „hoogachting" zond of zenden wilde?) Ook eenige dames waren tegenwoordig.

Na eenige besprekingen, waarbij men vrij algemeen van gevoelen bleek, dat de propaganda voor den vrede met Venezuela „krachtig en waardig" moet worden voortgezet, dit te meer waar als vrij zeker kan worden vastgesteld, dat de tegenwoordige Regeering van Venezuela dien vrede niet onwelgezind is, terwijl het hier niet om personen, doch om het beginsel: vóór of tegen den oorlog gaat, werd mededeeling gedaan van verschillende adhaesiebetuigingen, w. o. van eenige journalisten en letterkundigen. (Namen komen in het ons toegezonden verslag niet voor.)

Besloten werd, dat de propaganda zich uitsluitend zal bepalen tot Nederland (Nog al bescheiden!) en dat een eigen orgaan zal worden uitgegeven.

Het voorloopig bestuur, bestaande uit Dhn. H. Martin en J. H. Dreckmeijer (secretariaat Brinklaan Bussum) en mevr. G. Dekker—Roelofs, werd definitief gekozen en het comité tevens definitief opgericht. Als redacteuren van het orgaan werden twee leden journalisten benoemd, waarvan een gewezen mederedacteur van den „Courrier de la Conférence de la Paix."

De navolgende motie werd met nagenoeg algemeene stemmen aangenomen:

„De vergadering, zich stellende op het neutraal standpunt van den wereldrede, van oordeel, dat het conflict tusschen Nederland en Venezuela vooral onder de tegenwoordige omstandigheden, langs den weg van vreedzaam overleg kan en moet worden opgelost, en een oorlog van Nederland in West-Indië niets dan de nadeeligste gevolgen kan hebben, besluit de propaganda om dien vrede krachtig en waardig voort te zetten en zulks in het belang van Nederland en zijn Koloniën en van de vredesidée."

Den minister van Buitenlandsche Zaken is telegrafisch van deze motie kennis gegeven. (Telegrafisch? Men vergaderde op de Groenmarkt!!)

Alvorens de vergadering uiteenging, werd door een der aanwezigen hulde gebracht aan den schrijver van de brochure „Waarom ten oorlog tegen Venezuela?" en diverse artikelen, wiens krachtig pleidooi voor den vrede den eersten stoot tot de oprichting van het comité heeft gegeven, al neemt het comité het standpunt van den schrijver niet geheel in. [Dus nog verdeeldheid ook bij deze proeve van een vredesbeweging.)

Als plaats van de volgende vergadering werd Utrecht aangewezen. (Wat denkt het comité ervan om Castro bij die gelegenheid eere-voorzitter of beschermheer te maken?)"

De Residentiebode.

Tot zoover *De Residentiebode*, waaraan wij bovenstaande ontleenden.

Of op die vergadering ook gratis salie-melk werd geschonken, staat niet vermeld.

Te recht nemen verschillende Bladen in Nederland een loopje met dergelijk dweeperig vredesgedoe.

He goede wat er ligt in de internationale beweging naar algemeenen vrede wordt er belachelijk door.

Castro schijnt aan die Dames en Heeren volslagen onbekend te wezen, evenals de eigenlijke oorzaak van het conflict, niet met Venezuela, maar tusschen Castro en geheel de beschaafde wereld, waartoe ook Nederland en Curaçao de eer hebben te behooren.

Een verwaand, trotsch, eigenzinning despoot als Castro, die zich verheven acht boven de Constitutie van Venezuela, en boven elk verdrag met andere Staten aangegaan, is niet te bereiken langs den weg van vreedzaam overleg.

Wat stoort Castro zich aan diplomatie! Men moet hem eenvoudig op de vingers tikken, telkens als hij verkeerd doet en hem voordurend in bedwang houden door onze overmacht te toonen. Castro wil niet hooren, hij moet voelen.

Maar Castro is reeds lang van de baan, zal men zeggen.

Goddank, ja! en met Castro de dwaze proeve van een Vredesbeweging!

Toch hebben wij het voorgaande met opzet neergeschreven.

Castro moge van het tooneel verdwenen zijn, niets waarborgt ons, dat in de toekomst weer niet een president van dergelijk type van stapel zal loopen, ons vaarwater in, om opnieuw onze scheepjes te bemoeilijken, tot nadeel van onzen handel, tot schade van het economisch leven onzer Kolonie Curaçao.

Wij hopen, dat de Nederlandsche Regeering door het Conflict met Castro een helderen kijk gekregen heeft op den speciaal Curaçaoschen toestand.

Onze Kolonie moge arm zijn en noodlijdend, dat geldt alleen voor het huishoudelijk leven. Daar heeft de buitenstaander niets mede te maken. Dat houden we vóór ons en bedekken het zooveel mogelijk.

In onze betrekkingen met de ons omringende Republieken, vooral in onze verhouding met onze naaste buren, de Venezolanen, zijn wij niet het kleine, arme, hulpbehoevende Curaçao, maar de West-Indische Kolonie van een der groote Koloniale Mogendheden, Het Koninkrijk der Nederlanden.

In onze betrekkingen naar buiten komt de Nederlandsche Naam, de Nederlandsche Vlag, het prestige onzer Natie op de eerste plaats. Wij hebben Hollands alouden roem dan te handhaven en hoog te houden tegenover eigen landzaten en vreemdelingen.

Nederland moet zich vertoonen en laten gelden als een der groote Koloniale Mogendheden.

De andere mogendheden schijnen er wel van overtuigd, dat in Zuidelijke streken uiterlijke praal en machtsvertoon nog altijd veel indruk maken.

Het herwinnen van ons voor een goed deel verloren prestige, het ontzag afdwingen voor onze vlag, was hoofdzaak bij het Venezolaansche Conflict.

De handelsbelangen van Curaçao kwamen slechts op de tweede plaats.

Zoolang Nederland niet geëerbiedigd wordt en gevreesd, zal het bestaan van Curaçao's scheepvaart en handel steeds wisselvallig blijven, en nimmer zich vrij kunnen ontwikkelen en tot bloei geraken.

Die onvaste toestand van onzen handel en scheepvaart, dat dalen en rijzen en weder dalen, is de grootste oorzaak van Curacao's kwijnend bestaan. Een vaste, zeker gewaarborgde, een gezonde regeling alleen van onzen handel en scheepvaart kan Curaçao krachtig doen leven en opbloeien.

Op het oogenblik is de oud-minister J. DE PAUL naar Europa om te Parijs en in Den Haag een nieuwe proeve van een vredesbeweging te beginnen. Hopen wij, dat hij volkomen slage.

De tegenwoordige President van Venezuela, JUAN VINCENTE GOMEZ geeft herhaaldelijk blijk van toenadering jegens Nederland en Curaçao.

Zonder in het minst de goede bedoeling en vriendschappelijke gezindheid van Z. Excellentie in twijfel te willen trekken, begrijpt toch een ieder, dat de omstandigheden wel degelijk op hem zullen inwerken.

Nederland was zoo gelukkig den eersten stoot te kunnen geven tot de nieuwe regeling van het Bestuur in Venezuela. De maritieme demonstratie werd thans wel voorloopig geschorst, maar de uitvoer van wapenen via Curaçao naar Venezuela bleef nog steeds geopend, de oorlogsschepen liggen te wachten op orders uit Nederland. Amerikanen en Franschen hebben zich bij Nederland gevoegd.

Terwijl J. DE PAUL naar Frankrijk en Nederland reisde tot onderhandelen over den vrede, zond Amerika een gevolmachtigde om ook van zijn kant de onderhandelingen te beginnen.

Is het dan niet geheel natuurlijk, dat inschikkelijkheid wordt betoond, nu van alle kanten met kracht daarop wordt aangedrongen?

Venezuela wil zeer gaarne vrede sluiten met de Mogendheden.

Nu Nederland eenmaal begon met een maritieme demonstratie, konden de overige wel eens volgen.

Dan, een groote scheepsmacht ligt klaar in het schottegat van Curaçao. De bedoeling der Mogendheden moge zeer vredelievend zijn; de Regeering van Venezuela zal zich toch vrij wat rustiger gevoelen, als die oorlogsbooten duizenden mijlen ver weg stoomen, dan nu ze zoo dicht in de nabijheid der Venezolaansche kust voor anker liggen.

Het is niet zoo heel onwaarschijnlijk dat, onder den indruk van wat op het oogenblik gevreesd wordt, Venezuela tot groote concessies genegen zal blijken.

Wij zullen er ons [illegible] over verheugen, wanneer op den duur de beloften worden nagekomen, de contracten ongeschonden gehouden.

Andere Mogendheden zullen misschien de nakoming der aangegane verbintenissen waarborgen, Nederland zelf moet zich evenzeer krachtig blijven toonen en zich van het begin af onmiddelijk laten gelden, zoodra ons Prestige, onze Vlag en onze Naam ook maar in 't minst worden aangevallen.

ONZE OORLOGSSCHEPEN.

Zaterdagmiddag viel Hr. Ms. Pansterschip *De Ruyter* hier binnen, na saluutschoten met het fort te hebben gewisseld.

Het volk juichte en heette het met groote vreugde welkom.

Spoedig echter vernamen wij, dat Hr. Ms. *Jacob van Heemskerck* nu weer naar Nederland zou terugkeeren op telegrafisch ontvangen order.

't Zijn beide schepen van een zelfde type. Als het oorspronkelijk in het plan lag hier slechts één dezer schepen te laten, dan had men de onkosten voor uitrusting en reis van *De Ruyter* best kunnen besparen. Die zending was geheel overbodig, de *Heemskerck* kon immers het zelfde doen, wat nu van *De Ruyter* wordt verwacht. Zoo zegt men algemeen.

Men vergete echter niet, dat *De Ruyter* 16 December uit Nederland vertrok, toen er van vrede met Venezuela nog niets te bespeuren viel, veeleer verwacht kon worden, dat Nederland in de toekomst krachtigen zou moeten optreden. Het lag, toen *De Ruyter* uitvoer, zeker in de bedoeling der Regeering om beide schepen hier te laten tot gezamenlijke actie tegen Venezuela.

Gedurende *De Ruyter*'s tocht veranderde de toestand geheel en thans mag men vrede verwachten in plaats van oorlog.

Nu zijn, volgens het oordeel der Regeering, twee zulke krachtig bewapende schepen niet langer hier noodig en daarom werd de *Heemskerk* naar huis geroepen, daar *De Ruyter* er op gerekend heeft lang onder weg te blijven wegens zijn bestemming naar Indië. Kolonel SNETHLAGE blijft als divisie-commandant vooreerst nog hier en gaat over op *De Ruyter*, Commandant TIJDEMAN brengt Maandag a. s. de *Heemskerck* naar huis.

Klaarblijkelijk bestaat in Nederland het plan vooreerst nog eenige flinke schepen in de Caraïbische zee te laten blijven. Want al worden binnenkort de contracten met Venezuela geteekend, dan is de overwinning nog lang niet behaald.

Een duurzame, bestendige vrede moet ons verzekerd worden.

Een vlagvertoon in de Venezolaansche havens, een bezoek der hoogere Autoriteiten aan Caracas kan daartoe veel bijdragen.

Curaçao mag ook in de toekomst geen oogenblik wezen zonder oorlogsschip, dat geregeld onze handelsvloot moet blijven beschermen, en bij het minste wat er geschiedt, onmiddelijk optreden, en zijn kanonnen laten zien. Dat is de manier om den Hollandschen naam hoog te houden in deze zeëen.

Laten andere schepen, van Holland uit, Suriname, op de reis hierheen, of terugkeerend naar Nederland, aandoen en aan de ons omringende republieken op geregeld terugkeerende tijden een bezoek brengen.

Onze betrekkingen met de Zuid-Amerikaansche Staten moeten zoo hartelijk mogelijk zijn. Dat komt niet alleen den Curaçaoschen transito-handel, maar ook den handel met Nederland ten goede. De oorlogsschepen moeten niet alleen onze handelsvloot beschermen, maar ook den weg wijzen naar nieuwe landen en aldaar haar komst voor bereiden en mogelijk maken. Dat *Heemskerck*, *Friesland*, *Gelderland*, als zij naar huis terugkeeren, *en passant* een vriendschappelijk bezoek brengen bij een paar onzer buren. Juist thans, nu wij bezig zijn met Colombia en Santo Domingo, bijv. nieuwe handelsrelaties aan te knoopen kan zulk een bezoek van zeer veel nut zijn.

Onze Begrooting in de Tweede Kamer.

(*Handelingen*)

De heer PLATE: In het Voorloopig Verslag is een opmerking gemaakt en daaraan een vraag vastgeknoopt, die kennelijk door Zijn Excellentie niet is begrepen. Dat geeft mij de vrijheid die opmerking hier nogmaals te plaatsen. Het had de aandacht getrokken, dat ten gevolge van verwikkelingen met Venezuela de koersen gestegen waren van Curaçao op Europa, dat er schaarschte aan wissels was en dat als gevolg daarvan speciezendingen had den plaats gevonden door den handel van Curaçao naar Nederland.

Men meende, dat die toestand minder gewenscht was en de kolonie zelf in moeilijkheden zou kunnen brengen en daarom werd in het Voorloopig Verslag daarop de aandacht gevestigd en daaraan de vraag vastgeknoopt, of de Regeering hier niet zou kunnen ingrijpen door gouvernementswissels beschikbaar te stellen in de kolonie voor datgene wat in den loop van zekeren tijd, laten wij zeggen het volgenden halve jaar, door het moederland verschuldigd zou zijn aan de kolonie. Dat de Minister deze vraag niet begrepen heeft, blijkt voldoende uit het antwoord, waarin zonder meer ons wordt medegedeeld, dat binnenkort op verzoek van den Gouverneur, f50000 aan rijksdaalders en guldens naar de kolonie zal worden gezonden.

Dat is juist het omgekeerde van hetgeen in overweging werd gegeven. Het komt mij volstrekt niet onmogelijk voor, dat het wel eens wenschelijk zou kunnen blijken, die f50000 aan guldens en rijksdaalders te voorzien van een retourbiljet, want er is groote kans, dat die onmiddelijk zullen terugvloeien. Eén ding is zeker—en daarom ben ik den Minister dankbaar voor de mededeeling door hem gedaan — dat, indien vroeger gedaan was wat in het Voorloopig Verslag aan de hand is gegeven, en wel wissels in de kolonie waren afgegeven op de Nederlandsche schatkist, de zending zilver door de handelaren van Curaçao naar Nederland onnoodig was geweest en eveneens het weer terugzenden naar Curaçao. Een en ander geeft mij de vrijheid om aan Zijn Excellentie beleefdelijk in overweging te geven die quaestie van het geldverkeer eens goed onder de oogen te zien, want het komt mij voor, dat hetgeen nu gebeurd is, voldoende aantoont, dat er iets aan hapert.

De heer VAN VUUREN: Mijnheer de Voorzitter! Met de begrooting van Curaçao is het juist het omgekeerde als met die van Suriname. Waar wij over Suriname kort konden zijn omdat er alles goed gaat, over deze begrooting moeten wij kort zijn omdat er alles slecht gaat. Ik vermoed ten minste, dat Zijne Excellentie de eerste zal zijn in verzet te komen, wanneer wij op de cijfers van deze begrooting eenige conclusie zouden durven bouwen. De moeilijkheden met Venezuela maken, dat aan deze cijfers geenerlei waarde is toe te kennen en van den anderen kant zijn diezelfde moeilijkheden oorzaak, dat wij eenigszins gereserveerd moeten zijn in ons oordeel over het politieke beleid van den Gouverneur van Curaçao. Ik zal daarover dan ook zwijgen, in de hoop, dat later, wanneer de geheele quaestie van Venezuela aan de orde komt, ook dat beleid een onderwerp van bespreking zal kunnen uitmaken.

Ik vind echter in het Voorloopig Verslag een opmerking, die mij toch aanleiding geeft iets te zeggen. Ik lees daar, dat, nu handel en scheepvaart gedeeltelijk vastliggen, duidelijk de wenschelijkheid in het oog springt, om de ontwikkeling van industrie en landbouw in de kolonie zoo krachtig mogelijk te bevorderen. En de Minister sluit zich daarbij in de Memorie van Antwoord aan. Op zich zelf — ik erken het — zijn deze woorden vrij onschuldig, maar in verband met hetgeen wij op Curaçao in den laatsten tijd hebben gezien, acht ik het toch niet overbodig, er een enkel woord over te zeggen. Indien deze woorden iets beteekenen, moet het, dunkt mij, zijn dat men, nu op het oogenblik handel en scheepvaart kwijnende zijn, meent, dat men voor deze kolonie steun moet gaan zoeken bij landbouw en industrie.

Hiertegen wensch ik mijnerzijds de meening te verdedigen, dat men ook thans nog goed doet voor de kolonie Curaçao vast te houden aan de volgorde van de bestaansbronnen, zooals de natuur ze voor die kolonie aanwijst. Dan komen in aanmerking allereerst handel en scheepvaart, ten tweede de industrie en eerst in de derde plaats, om van mijnbouw, visscherij enz. niet te spreken, de landbouw.

In de eerste plaats handel en scheepvaart, in verband met de ligging van Curaçao en zijn misschien ongeevenaarde haven. Indien ik meen dat het noodig is daarop te wijzen, dan is het, omdat ik in de Memorie van Antwoord van den Minister deze passage aantref:

„Zooveel te meer doet zich die eisch gelden als men de oogen geopend houdt voor het niet te loochenen feit, dat op handelsgebied zekere steun van buiten af,—die nog altijd in niet geringe mate bijdraagt tot het aanbrengen van eenige welvaart en vertier,—hoe langer hoe zwakker dreigt te worden,— dat die basis voor het oeconomisch leven van deze Benedenwindsche eilanden der kolonie steeds afbrokkelt en onvaster, althans zeer wankelbaar wordt, en in ieder geval wel geen uitzicht geeft om op den duur steviger te zullen worden."

Indien ik deze zinsnede goed begrijp, dan wil dit eingenlijk zeggen, dat Curaçao voor de toekomst moet afzien van een herleving van handel en scheepvaart. Ik kan dat absoluut niet toegeven. Zeker, han-

del en scheepvaart hebben in den laatsten tijd moeilijke tijden doorgemaakt in verband met allerlei plagerijen van Venezuela, en op het oogenblik staan zij nagenoeg stil.

Maar indien men op alle bestaansbron, die een tijdlang door omstandigheden minder vloeit of misschien een oogenblik geheel ophoudt te vloeien, zou moeten plaatsen een bordje „gesloten", dan zou dit, geloof ik, in Curaçao reeds op alle bestaansbronnen zijn geplaatst. Ik zie ook met den besten wil van de wereld niet in, waarom dat bordje dan op het oogenblik niet evenzeer thuis zou behooren bijv. op den landbouw en misschien zelfs op de hoedenindustrie als op handel en scheepvaart. Neen, indien een bestaansbron als deze voor een kolonie als Curaçao, die daarop door de omstandigheden is aangewezen, een tijdlang minder goed gaat, dan moge men daarin alleen een spoorslag vinden om naar middelen uit te zien, die bron weer ruimer te doen vloeien.

Zoo begrijpt men het gelukkig ook in Curaçao. Het blad *El Imparcial* schrijft bijv.: „Als wij den blik gericht hadden naar andere hemelstreken, als wij de lessen eener ondervinding van dertig jaren hadden leeren gebruiken, als wij onze nationale krachten ook hadden aangewend, om met andere volken levendige betrekkingen aan te knoopen, dan zouden al die voortbrengselen, die wij noodig hebben en die bijdragen tot het leven van handel en scheepvaart, elders te krijgen zijn. De crisis zou er zijn, ja, maar nooit met het schrikaanjagend vooruitzicht van thans."

Een ander blad, *De Amigoe*, voegt er bij: „Wij moeten niet treurend bij de zakken blijven neerzitten, maar de handen uit de mouwen steken en werken. De Curaçaosche handel en scheepvaart was al te veel in één enkele richting. Meerdere republieken en landen liggen rondom ons, wel niet zoo dicht bij als Venezuela, maar toch niet te ver om er handelsbetrekkingen mede aan te knoopen en onze schepen daarheen te kunnen zenden."

Dat klinkt beter dan het ontmoedigende: van handel en scheepvaart komt toch niets meer terecht. Aan ons dan ook om pogingen in dien geest krachtig te steunen.

In dit verband wensch ik nog eens de bijzondere aandacht van den Minister te vragen voor de brochure van den heer Loman. Ik zal mij niet vermeten een oordeel uit te spreken over de vraag of werkelijk van de opening van het Panama-kanaal zooveel te verwachten is voor Curaçao als de schrijver van die brochure het voorstelt en mij wachten zijn optimisme tot het mijne te maken, maar indien ik mij daarover geen oordeel meen te mogen aanmatigen, wel durf ik zeggen, dat het onderzoek, hetwelk hiernaar moet ingesteld worden wil het vrucht dragen, zoo spoedig mogelijk dient te worden ingesteld.

Wanneer werkelijk bij de opening van het Panama-kanaal zoo groote voordeelen voor ons zouden zijn weggelegd, moeten wij er bij zijn van het begin af en zorgen gereed te zijn als het Panama-kanaal geopend wordt. Wanneer eerst andere de voordeelen trekken en wij dan beginnen om die misschien aan anderen te trachten te onttrekken, hebben, wij dubbel werk en dubbel moeilijk werk.

In de tweede plaats komt de kleinindustrie. Ik denk hier allereerst aan de hoedenindustrie. Mijnheer de Voorzitter! Ook in dit opzicht is de Gouverneur zeer zwartgallig. Hij schrijft in zijn Memorie van Antwoord, na eerst geconstateerd te hebben, dat het een oude industrie is, die vroeger ook gebloeid heeft en in 1902 is opgeleefd:

„Het geldt hier een artikel, dat sterk onderhevig is aan de mode en waarop dus niet te rekenen valt. De laatste tijd heeft de juistheid hiervan bewezen. Het zal den Raad niet onbekend zijn, dat in het laatste van November jl. de vraag plotseling is opgehouden, ten gevolge waarvan de prijs is gedaald tot een cijfer, dat een loonenden arbeid nauwelijks mogelijk maakt. Er zijn zelfs kooplieden, die niets meer opkoopen.

„De oorzaken, die de gunstige uitkomsten der laatste jaren bewerkten, zijn derhalve van tijdelijken of toevalligen aard en een der voornaamste bronnen, de hoedenindustrie, hield reeds op te vloeien."

Mijnheer de Voorzitter! De Regeering van Curaçao is deze hoedenindustrie nooit bijzonder genegen geweest. Zij heeft daar min of meer een concurrente van de destijds opkomende landbouwplannen in gezien. Het kleine subsidie, dat in het belang van deze industrie destijds is verleend, is toegestaan door de Koloniale Staten tegen het advies van den Gouverneur en spoedig weer ingetrokken. Er is dan ook nauwelijks een kentering, of de Gouverneur is gereed deze industrie als dood en begraven te verklaren. Ik wil allerminst ontkennen, dat ook hier de mode een woordje meespreekt, maar ik zou willen vragen: bij welke industrie doet zij dat niet? Elke industrie heeft haar goede en kwade jaren, waarin een groote en kleine vraag naar haar artikelen is. Zoo zal het ook met deze zijn, doch ik zie geen enkele reden, waar er altijd strooihoeden zullen gedragen worden, waarom — wanneer wij trachten de Curaçaoërs in de kunst van vlechten tot steeds grooter bekwaamheid te brengen (zij zijn daarin reeds ver gevorderd), wanneer wij de grondstoffen gemakkelijk trachten te krijgen en zorgen hen met de eischen van het oogenblik in kennis te stellen — deze bron van bestaan niet van beteekenis voor de kolonie zou kunnen blijven. Ik wil hiermede allerminst zeggen, dat wij nu alles op die ééne kaart moeten zetten.

Zoo goed als voor Suriname heb ik dit altijd voor Curaçao ontraden en ook bij vorige gelegenheden heb ik er op aangedrongen, dat men er naar zou streven zooveel mogelijk de klein-industrieën in het leven te roepen, nu eenmaal Curaçao, al heeft het tegen, dat men veel grondstoffen mist, door de geringe behoeften der bewoners, en door den lagen loonstandaard voor die klein-industrie bijzonder is aangewezen. Ik heb dan ook met genoegen gezien, dat in den jongsten tijd verrezen zijn: een sigarettenfabriek, een touwslagerij, waarvoor de sisal de grondstof kan leveren, en een leerlooierij, waaraan de divi-divi-peulen als grondstof kunnen worden geleverd. In deze richting is zeker nog veel te doen maar— en dat is juist mijn grief — waar men veel belangstelling toont voor den landbouw, ziet men van Regeeringswege juist zoo weinig gedaan om andere bronnen van bestaan, die in aanmerking komen, ruimer te doen vloeien.

Hier kom ik tot den landbouw, en ontmoet ik den geachten afgevaardige uit Enschedé, die op dit oogenblik in deze zeer optimistisch is gestemd. Mijnheer de Voorzitter, hij beroept zich allereerst op het feit, dat die uitgaven voor den landbouw hem toch zoo meegevallen zijn. Uit de Memorie van Antwoord zegt hij blijkt toch, dat er in het geheel voor cultures maar is uitgegeven een som van f 54000. Dat valt hem mee.

Ik zou allereerst willen vragen, of die som, die alleen uitgegeven is voor cultures op het hoofdeiland, nu werkelijk op zich zelf gering is, wanneer men overweegt dat de bevolking van het eiland 30 833 menschen bedraagt, zoodat dit voor Nederland in verhouding tot de bevolking op f 10 000 000 neerkomt.

Maar ik behoef niet te zeggen, dat Zijn Excellentie de Minister onder dezen post lang niet alle uitgaven opgenomen heeft, welke voor den landbouw zijn gedaan. Dat staat er ook niet. Er staat alleen: dat dit zijn uitgaven voor cultures op het hoofdeiland. Dus daaronder zijn zeker niet die voor de topographische opneming en voor triangulatie begrepen, evenmin de uitgaven voor de dammen, noch de traktementen van onderwijzers met landbouwakten. Als men al die sommen bijeentelt en men overweegt, dat de landbouw eerst in aanmerking komt als derde bestaansbron, dan zal men moeten zeggen, dat er in vergelijking van de bevolking van dat eiland een kolossale som voor landbouwdoeleinden is uitgegeven.

Zal ik dat afkeuren? De geachte vorige spreker heeft mij voorgesteld als een tegenstander van den landbouw op Curaçao. Indien hij zich herinneren wil, hetgeen bij vroegere gelegenheden door mij is gezegd, dan weet hij het tegendeel. Ik heb steeds aangedrongen op steun juist van de grootere cultures, waarvoor Curaçao is aangewezen. Wanneer de heer van Kol dan ook wijst op de katoencultuur, op de sisalcultuur en op hetgeen gedaan wordt voor de divi-divi, dan mag ik er aan herinneren, dat ik juist bij vorige gelegenheden voor die cultures op Curaçao ben in de bres gesprongen.

En als men zegt, dat de proeven met den nieuwen aanplant van divi-divi goed zijn geslaagd, dan moet ik weer er aan herinneren, dat juist die f 10 000 voor divi-divibeplanting op de begrooting zijn gebracht tegen het advies van den Gouverneur en op aandrang van de practici uit den Kolonialen Raad.

Ook de aanleg van dammen, waarop de heer van Kol zich beroept, heeft nooit van mijn kant —wat niet veel zegt—maar ook niet van den kant van Curaçao zelf bestrijding gevonden. Wel heeft men in Curaçao bezwaar gemaakt tegen de triangulatie en de topographische opname, en de bezwaren, die daartegen destijds gemaakt zijn en door mij niet werden gedeeld, maar waaromtrent ik alleen heb gezegd, dat men na de verwerping van den post, hem niet tegen het advies van de Koloniale Staten had moeten handhaven op de begrooting, die bezwaren zijn niet onjuist gebleken.

Men heeft waarlijk niet ten onrechte gezegd: als de opnemingen noodig zijn voor de dammen, waarom wacht gij dan niet, en als gij de dammen kunt maken zonder opnemingen, waartoe zijn dan de opnemingen noodig? Als bewijs dat men hierin niet verkeerd zag, wijs ik, zooals de heer van Kol reeds heeft gedaan, op de doorbraken, die ook op 13 October hebben plaats gehad.

Waartegen is de strijd gegaan op Curaçao? De strijd is gegaan tegen allerlei avontuurlijke proefnemingen waarvan de mannen, die met den toestand op Curaçao bekend zijn van te voren reeds verklaarden, dat zij moesten mislukken. Die proeven zijn dan ook mislukt. Dit heeft de heer van Kol verleden jaar zelf verklaard, toen hij met mij zich daartoe beriep op de verklaringen van den landbouwkundige, den heer Versluys, in den Kolonialen Raad.

Men heeft nu den heer van Hall gestuurd. Ik acht den heer van Hall zeer hoog en ik vind het zeer aangenaam dat Curaçao nu ook genoten heeft van de uitgaven voor de landbouwinspectie.

Ik heb echter in de redevoering van den heer van Hall als groot bewijs van het welslagen der landbouwproeven niet veel anders gevonden dan dat, zooals elders reeds was gebleken, de sisal het ook op Curaçao niet doet op een schralen grond.

Als dit een bewijs van slagen is, dan is de heer Versluys zeer onhandig geweest. Op dezelfde wijze had hij dan een vorig jaar al zijn mislukkingen kunnen voorstellen als successen, als welgeslaagde proeven, hoe men de zaak op Curaçao niet moet aanpakken.

Aan het slot van zijn redevoering zegt de heer van Hall:

„Doch zelfs al was het waar, wat de heer van der Veen Zeppenfeldt beweerde, zelfs al waren alle thans genomen proeven mislukt, dan nog zou daaruit niet mogen worden geconcludeerd, dat bestuursvoorlichting in landbouwzaken steeds nutteloos zal blijken."

Wanneer men meent dat men op Curaçao, dat zoo weinig voor landbouwproeven geschikt is, al tevreden kan zijn wanneer slechts niet blijkt, dat zij steeds nutteloos zullen blijken, dan wil ik natuurlijk gaarne toegeven, dat dan niet alles is mislukt.

Intusschen herhaal ik nogmaals dat ik niets heb tegen pogingen om den landbouw te verheffen. Dit heb ik bij een vorige gelegenheid gezegd en daar blijft ik bij, onder deze twee voorwaarden, dat men rekening houde met de natuur, met het klimaat en met de omstandigheden, zooals zij nu eenmaal op Curaçao zijn en dat men de andere bronnen van bestaan, die voor Curaçao van veel meer beteekenis zijn, niet voor den landbouw op den achtergrond schuift en tot stiefkind maakt.

Ik kom nu tot een tweede punt, de decentralisatie. Ik heb mij bij een vorige gelegenheid als voorstander van de decentralisatie verklaard. Ik moet bekennen, dat ik thans meer neig tot het standpunt dat door den Minister in de Memorie van antwoord is ingenomen en dit komt vooral uit, wanneer ik voor mij zie den staat die aan de begrooting is toegevoegd. Daarin zien wij, dat bijv. St. Eustatius bij een inkomen van f 6000 een uitgaaf heeft van f 33 000, dat Saba bij een inkomen van f 6000 een uitgaaf heeft van f 42 475. Met dergelijke cijfers voor zich moet men wel toegeven, dat het geen tijd is om een decentralisatie in het leven te roepen, die een zekere financieele zelfstandigheid in zich zou sluiten. Indien ik dus van decentralisatie op dit oogenblik minder verwacht, ik ben het met den heer van Kol volkomen eens, dat een reorganisatie dringend noodig is. Integenstelling met hetgeen gezegd is in het Voorloopig Verslag, heb ik allerminst den indruk gekregen, dat de Koloniale Raad, zooals deze thans is samengesteld, de belangen der andere eilanden niet zou behartigen. Ik geloof trouwens, dat de heer van Kol daarvan ongewild een bewijs gaf, toen hij er op wees, dat de belastingvoorstellen voor de kleine eilanden zoo voordeelig zijn. Deze belastingvoorstellen zijn toch met overleg der Koloniale Staten tot stand gekomen.

Dit neemt echter niet weg, dat ik den toestand niet gezond acht, waarbij al de belangen van de verschillende eilanden zijn gesteld in handen van een Kolonialen Raad, waarin, bedrieg ik mij niet, behalve het eiland Aruba door een vroegeren Arubaan, geen der andere eilanden door een persoon van die eilanden is vertegenwoordigd. Dit kwaad eenigszins te verhelpen kan een verstandig optreden van de raden van politie. Het vorige jaar heb ik daarom aangedrongen op een overleggen van de notulen van die raden van politie, opdat men zou kunnen zien wat er in die colleges omging. De Minister meende echter aan dit verzoek om overlegging niet te moeten voldoen. Ik wil mij daarbij nederleggen, zij het niet zonder eenig leedwezen. Maar dan zoo ik den Minister wel willen vragen of die notulen ten minste komen aan het Departement en of zij daar met zorg worden nagegaan. Men kan geen Curaçaoer spreken of men krijgt den indruk, dat het eigenlijk met die politieraden allesbehalve in orde is, dat de landraden niets te zeggen hebben, en dat de gezaghebber eigenlijk alleen de man is die de lakens uitdeelt. Ik beroep mij als bewijs daarvoor o. a. op een rede gehouden in den Kolonialen Raad door den heer Sutherland. Er zal in die rede wellicht eenige overdrijving zijn, maar men vindt in die rede met name aangeduid een gezaghebber, die, naar men vertelt, straffen uitdeelt en arresteert wanneer men hem of zijn vrouw niet behoorlijk groet.

En wanneer men verder leest hoe het daar toegaat, dan zeg ik, dat daar vooral een onderzoek noodig is. In dit verband moet ik dankbaar erkennen, dat de Regeering een bezuinigingscommissie heeft ingesteld. De Minister zal begrijpen, dat ik mij over die instelling bijzonder verheug, ik heb daarop steeds aangedrongen, maar altijd zonder succes.

Het vorige jaar, toen de heer van Kol zich in dit opzicht bij mij voegde, voegde de Minister hem toe: wat doet gij in dit gezelschap, begrijpt gij dan niet, dat zulk een bezuinigingscommissie zal zijn een kapstok? Ik verheug mij echter van harte, dat de commissie desniettemin is benoemd, ten minste wanneer zij haar taak met ernst opvat, en ook nagaat welke reorganisatie er voor de eilanden noodig is.

In de stukken is verder aangedrongen op een betere rechtsbedeeling. De Minister heeft daarop geantwoord, dat deze vermoedelijk niet goedkoop zal zijn. Ik vrees dit ook wel, maar ten bewijze dat zij noodig is, verwijs ik weder naar de rede van den heer Sutherland.

Ik vestig daarom de aandacht van den Minister op het plan van reorganisatie voor de Bovenwindsche eilanden, voorkomende in *De Amigoe*, en geteekend G., die in overweging geeft groote vereenvoudiging in het gewone bestuur te brengen, met instelling van een rechtbank op St. Martin, onder presidium van een rechtsgeleerde, opdat de rechtspleging niet geheel een wassen neus zij.

Wat de belastingvoorstellen aangaat, kan ik mij niet vereenigen met hetgeen door den heer van Kol is gezegd. Zeker betreur ook ik — en ik doe dit meer nog dan de heer van Kol, die als rapporteur gelegenheid heeft gehad daarover nog in de stukken te spreken—dat de invoering van die belasting niet bij de indiening der begrooting kon geschieden, maar waar die belasting is tot stand gekomen na veel arbeid in overeenstemming met de Koloniale Staten, wil ik over de invoering niet klagen, al spreek ik niet tegen, dat de oeconomische toestand daarvoor niet gunstig is.

Ik moet echter opmerken, dat de heer van Kol zich vergist, waar hij meent, dat het invoerrecht is verlaagd. Waar van deze verhooging is afgezien en dit blijft op 3 pct. en naar de heer Jonckheere in de laatste vergadering van de Koloniale Staten nog gezegd heeft, deze voorstellen niet medebrengen een zwaarderen druk, daar zie ik geen reden de invoering lager nog te stellen.

Ten slotte wensch ik den Minister dank te zeggen, dat hij zoo vlug de kolonie heeft geholpen in den nood door een extra krediet toe te staan van f 20 000. Ik heb tot mijn leedwezen gezien, dat een van de koloniale bladen aanmerking heeft gemaakt, dat die gift nu weer op rekening van Curaçao komt. Nederland heeft dit volgens dit blad uit eigen zak moeten betalen. Ik wensch tegen deze opvatting van zaken een enkel woord van protest te doen hooren. Voor een dergelijk optreden tegen het moederland bestaat in Curaçao waarlijk geen aanleiding. Ik hoop intusschen, dat de Minister zich daardoor niet zal laten weerhouden om meerdere hulp te verleenen op gelijke wijze als thans, want werkelijk, op Curaçao wordt op het oogenblik groot gebrek geleden.

Er is geen werk en dagen lang krijgt men soms geen eten; er wordt honger geleden. Die toestand kan niet voortduren. Mochten dan de f 20 000 zijn uitgeput, wat ik vrees dat spoedig het geval zal zijn, dan hoop ik, dat de Minister alsnog een nieuw krediet zal toestaan."

Dankbetuiging.

Een oprecht woord van dank aan allen, in het bizonder aan onze geachte Collega's, die ons geluk wenschten met ons vijf en twintigjarig-bestaan.

De Redactie.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

De Zeereerwaarde Pastoor B. J. D. van Otterdijk, met verlof in Nederland, werd tot tweemaal toe door de keuringscommissie in Den Haag afgekeurd wegens gezondheidsredenen. Z. Eerw. vroeg en verkreeg daarop ontslag als Gouvernements-ambtenaar. Omdat Pastoor van Otterdijk echter zeer gaarne naar Curaçao terug wilde keeren en de Professor die hem tijdens zijn kuur behandelde, verklaard had, dat zijn chronische kwaal door het verblijf in de tropen niet zou verergeren, stond Mgr. van Baars hem toe hier heen te komen. Pastoor van Otterdijk heeft zich eergisteren, 7 Januari, ingescheept op een der K. W. I. Mails booten en kan dus begin Februari hier verwacht worden.

Onderwijs.

Kon verleden jaar een begin gemaakt worden met het zenden van twee Eerw. Zusters-onderwijzeressen naar de R. K. school van Montaña, ditmaal werd het onderwijzend personeel aan de buitenscholen wel met 3 Eerw. Zusters vermeerderd, waarvan er een bestemd is om zich te voegen bij de Onderwijzeressen van Sta. Cruz, en de twee overigen een Zusterschool zullen beginnen op Sabaneta, beide op Aruba. De Weleerw. Mère Theonille zal, vergezeld van de Eew. Soeur Théodorique, de nieuwe Zusters naar de plaats harer bestemming brengen en de school op Sabaneta plechtig openen.

Scheepvaart.

Van 16—31 December liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	13
Goeletten	11
Bijlanders	14
	38 schepen,

precies evenveel als gedurende de twee eerste weken dezer maand, of te zamen 76 schepen.

Gedurende het geheele jaar 1908 was de scheepvaart als volgt:

Januari.	99 schepen.
Februari:	118 „
Maart:	120 „
April:	113 „
Mei:	113 „
Juni:	90 „
Juli:	109 „
Augustus:	83 „
September:	78 „
October:	76 „
November:	70 „
December:	76 „
totaal:	1145 schepen.

Verleden jaar, 1907, bedroeg dit getal 1379, een achteruitgang dus van 234 schepen.

Wij herinneren er nogmaals aan, dat wij de visschersvloot niet mederekenen, maar alleen opgeven de grootere schepen volgens de dagelijksche bekendmaking in het *Boletin Comercial*.

Reorganisatie der Belasting

Deze eerste week van het nieuwe jaar bracht menig ambtenaar en koopman reeds tot wanhoop.

Verbeeld u, 20 ingrijpende nieuwe wetten, traden tegelijkertijd, op een en denzelfden dag in werking. Waarom dat toch niet langzamerhand, en geleidelijk gedaan?

De ambtenaren werken zich nu half dood en komen nog niet klaar. Het is een opslaan van boeken en nazien en consulteeren zonder eind. De goederen door de *Maracaibo* Zondagmorgen aangevoerd konden eerst twee dagen later aan de kooplui

worden afgedragen. De papierberg was in één dag niet over te komen.

De kooplieden weten niet wat aan te vangen, telkens komen ze voor een nieuwe moeilijkheid te staan. Niemand weet eigenlijk wat er gedaan moet worden.

De Verordeningen van de Reorganisatie der Belastingen zijn wel klaar gemaakt voor 1 Januari, maar op geen enkele manier werd de wijziging zelf in de praktijk voorbereid. Gelukkig, dat onze scheepvaart pas on langs weder aan 't varen ging. Nu vindt men den tijd om de noodige inlichtigen te vragen en zoo langza merhand op de hoogte te komen.

Als de reorganisatie, op dezelfde wijze, zonder practische voorbereiding, ware ingevoerd in normale tijden, zou de wanorde niet te overzien zijn geweest, en handel en scheepvaart zeer veel nadeel hebben ondervonden.

Wij vestigen daarom de aandacht op de voorgekomen moeilijkheden, om die, voor zoover ze werkelijk voortvloeien uit onpractische bepalingen der nieuwe wetten zoo spoedig mogelijk weg te nemen en verder moeilijkheden te voorkomen, door bij eventueele wijziging ook rekening te houden met de practische toepassing der wet, en de inwerkingtreding daarvan bij tijds voor te bereiden.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand October werd over de geheele Kolonie ingebracht f 3,864.99½, teruggehaad f 5,194.74½

In de stad alleen ingebracht: f 3,269.59½, teruggehaald ± f 550 meer, of f 3,816.71½.

Regenval.

Gedurende de maand November.

	mM.
Fort Amsterdam	114,5
Plantage Savonet	74
„ Knip	86,5
„ Klein Sta. Martha	136,1
„ Siberie	104,6
„ Cas Chikitoe	90,6
„ Gr. St. Joris	130,4
„ Fuik	45,7
Hoffi abao	109,6
Sta. Rosa	111
Beekenburg	44
„ Noordkant	100,5

De Oorlogsschepen.

De Amerikaan *Dolphin* vertrok Maandag naar La Guaira, waar ook het Amerikaansche slagschip *Maine* ter reede ligt.

Maandag, 11 Januari, keert de *Jacob van Heemskerck* naar Nederland terug onder bevel van Kapitein TIJDEMAN.

De *Friesland* gaat dien dag naar Aruba. De H.E.G. Heer Gouverneur der Kolonie, de Voorzitter van den Kolonialen Raad en de Inspecteur der belastingen zullen zich met dien bodem naar dat eiland begeven.

Hr. Ms. *Utrecht* wordt 16 Januari verwacht ter aflossing van de *Gelderland*.

De Ruyter, Friesland en *Utrecht* blijven voorloopig nog in onze wateren.

Venezuela.

Wij verheugen ons weder nieuwe bewijzen van toenadering van President GOMEZ te mogen vermelden:

Het decreet van 14 Mei, waarbij de overscheping op onze Antillen werd verboden, vroeger *voorloopig geschorst*, werd ten slotte formeel *ingetrokken*.

2 Januari werden de Nederlandsche Consuls in Venezuela opnieuw erkend en toegelaten.

Naar onze geachte Collega *De Cur. Cour.* verneemt zijn de hangende quaesties tusschen Venezuela en Noord-Amerika zoo goed als geregeld.

Italie.

Hevige aardbevingen hebben Italië en Sicilië geteisterd; volgens de kabelgrammen worden de slachtoffers op 200.000 menschen geschat. In Europa en Amerika worden groote sommen bijeengebracht om de zoo zwaar geteisterde bevolking eenigszins te kunnen helpen. Ook hier liggen in het Italiaansch Consulaat en op het kantoor van *La Veloce* lijsten ter inteekening.

Red. „D".

In dank ontvangen van de Heeren RIVAS FENSOHN & Co een nieuwe tijdtafel voor het eerste kwartaal van 1909.

Anti-Castro.

Hoezeer de bevolking van Venezuela tegen Castro is, blijke o. a. uit de volgende staaltjes.

Een spotblad *Sancho Panza* verschijnt geregeld te Caracas met naam van redacteur en drukker, de caricaturen van Castro in dat blad zijn legio, zij geeselen fel zijn grootheidswaanzin.

Open brieven van voorname personen aan den tegenwoordigen President klagen openlijk over Castro's regime en smeeken dringend met dat gehate systeem te breken.

Het portret van Castro werd te Caracas publiek verbrand.

Castro wordt bezongen en bespot.

Wat ernstiger is:

Bij den Federalen Hoogen Raad is een klacht ingediend tegen den ex-president CASTRO ter zake van medeplichtigheid aan poging tot moord op Grl. GOMEZ.

Het aan Castro bij diens vertrek naar Europa toegestane crediet op de Bank van Venezuela is ingetrokken en aan de agenten dier Bank in Europa van die intrekking bericht geseind.

De Rupsenplaag

houdt nog maar steeds aan, vooral in de Benedendistricten.

Nog nimmer heeft men zooveel last gehad van rupsen als thans; de aren der maïs, die thans aan 't uitkomen zijn, zitten in een oogenblik vol rupsen en deze zuigen ze geheel uit.

Hoe jammer, dat de Districtmeester van het 4de en 5de District geen rupsen meer laat opkoopen. Zoo het ooit noodig was de menschen met kracht aan te sporen tot het weg zoeken, der rupsen, dan is het thans. Als men niet spoedig gaat zoeken gaat de maisoogst voor een groot deel verloren.

Hoogst onvoorzichtig vinden wij het de menschen die met rupsen komen, zoo half en half uit te lachen, en, zoo als een paar weken geleden geschiedde, alleen te betalen voor de groote rupsen, die nota bene moesten worden uitgezocht; die overschoten werden natuurlijk kwaad weggeworpen en de lust om te zoeken was voor een goed deel bedorven.

Zoo leeren de menschen nooit inzien, wat de landbouwkunde heeft bewezen, van hoe groot nut het is de maïs van rupsen te zuiveren, zoo zal het nog lang duren vóór dat deze goede gewoonte hier algemeen zal worden gevolgd.

Wij hopen, dat het Bestuur zal volhouden met voorloopig nog rupsen op te koopen en het zoeken daarnaar zooveel mogelijk aan te wakkeren.

Oranjeboek.

Volgens de „N. Y. Herald" zou 2 dagen voor Kerstmis het Oranjeboek over de Venezolaansche quaestie verschijnen, waaruit zal blijken, dat de houding van Nederland door de andere Mogendheden wordt goedgekeurd.

CASTRO OP REIS.

Parijs, Zondag 13 Dec.— Castro met zijn gezelschap vertrok van hier naar Keulen. Gedurende zijn verblijf alhier hield hij zich opgesloten in zijn hotel en weigerde elke mededeeling aan de pers, uitgenomen door sommige leden van zijn gevolg. Op den trein echter verleende hij een onderhoud aan den vertegenwoordiger van *Le Temps*, zeggende, dat, nu hij toch Frankrijk verliet, hij zich gerechtigd achtte een journalist te ontvangen. Het onderhoud, bevestigde volkomen de uitlatingen van Castro in Santander, nl. dat hij verlangde de hangende quaesties met het Buitenland te regelen, en dat, wat Frankrijk betreft, hij reeds de eerste stappen in die richting gedaan had. Hij voegde er echter bij, dat alles ondergeschikt was aan het herstel zijner gezondheid. Hij zou zeker later, na de operatie, naar Parijs terugkeeren. Hij vermeed een rechtstreeksch antwoord op de vraag, wat hij van plan was te doen, om de hangende quaesties te regelen, daar hij als „privaat burger" het recht niet meende te hebben daarop te antwoorden; toch meende hij duidelijk te moeten laten verstaan, dat de hervatting van de diplomatieke betrekkingen met Frankrijk geheel zou afhangen van de regeling met de Fransche Kabel-maatschappij.

—„'t Is onloochenbaar, zei hij, dat de Fransche Kabel-maatschappij medeplichtig was aan de revolutie van Matos tegen mijn Bestuur.

—Maar dat rechtvaardigt nog niet de uitdrijving van M. Taigny, den Franschen zaakgelastigde, antwoordde de ondervrager.

—In dit en andere geschillen met de Mogendheden, hervatte Castro, ging Venezuela alleen te werk uit zelfverdediging.

—En de betaling van de diplomatieke schuld, vastgesteld door de Haagsche conferentie?

—De betaling heeft niet opgehouden, bemerkte Castro. Bij gebreke van een Franschen vertegenwoordiger, zijn de maandelijksche afbetalingen gedeponeerd in de Staats-Bank te Caracas.

Men ontkent dat President Castro aan de Fransche regeering eene basis voor de regeling heeft aangeboden.

Maar een lid van zijn gevolg verklaarde toch, dat de persoonlijke vertegenwoordiger van Castro een bezoek gebracht heeft aan M. Pichon, den Minister van Buitenl. Zaken, 't welk beschouwd kan worden als een eerste begin van onderhandeling.

Berlijn, Maandag 14 Dec.— President Castro met gezelschap, waaronder eene fijn beschaafde negerin, die in Parijs erg de aandacht trok, en die hij mee naar Berlijn nam, omdat hij gehoord had, dat de Pruisische Grenadiers fijnproevers zijn op het gebied van schoonheid.

Hij nam zijn intrek in het *Esplanade Hotel*, waar hij geheel de eerste verdieping langs de straat, bestaande uit 30 kamers voor zich en zijn gezelschap van 20 personen in beslag nam.

De Berlijners van het echte ras, nieuwsgierig en onderzoekend, stellen erg veel belang in dezen man, die de faam heeft verworven van den meest gewetenloozen man der geheele wereld en die de publieke opinie van alle naties durft braveeren.

Het Duitsche Gouvernement beschouwt hem niet als een publiek persoon, daar Castro gevraagd heeft, dat men zijn incognitio zoo streng mogelijk in acht neme, wijl hij alleen naar Berlijn gekomen is, ter oorzake zijner nieren, die zich in een ernstigen toestand bevinden.

Aan de grenzen zond Castro een telegram aan den Keizer, bevattend zijne groeten en tevens de mededeeling, dat hij alleen komt ter oorzake zijner gezondheid.

Bij zijn aankomst aan het station te Berlijn klaagden de bedienden erover, dat er ter eere van den President geen rood tapijt was gelegd; maar dat verhinderde den Venezolaanschen Consul niet een bloemrijke toespraak te houden. Men merkte op, dat een bediende Castro volgde met een groote flesch, waarin naar men zegde, rum was.

Eene groote menigte verzamelde zich voor het *Esplanade-Hotel* en men hield algemeen Castro, voor een ziek man. De negerin scheen boos en werd voor een klassieke schoonheid te zwaar gebouwd gevonden. Ze paste beter voor een Hollandschen dan voor een Duitschen smaak. Photografen snapten het gezelschap, terwijl dagblad-correspondenten wanhopige pogingen deden om een onderhoud te bekomen.

Castro heeft zijne kamers voor een maand gehuurd. Bij zijn aankomst toonde men hem telegrammen, die mededeelden dat een Venezolaansch kustvaartuig door een Hollandschen Kruiser was gepakt. „Daar zal ik Holland door de neus voor laten betalen" zeide Castro woedend.

Berlijn 15 Dec.— Castro is de groote man in Berlijn. Een van de bladen zegt: „Frankrijk heeft hem ontvangen als iemand, die geld schuldig is; „wij hebben hem ontvangen als iemand, die ons betaalde, wat hij ons „schuldig was."

Castro neemt zijn gemak en heeft geen kaartjes gezonden aan het Ministerie van Buitenl. Zaken, of aan wien dan ook. Hij stond laat op; omtrent elf uur. Herr. Goetsch, vertegenwoordigend den staats-secretaris, presenteerde zich aan het Esplanade-hotel om te informeeren naar Castro's gezondheid namens Herr von Schön. Castro gaf den vertegenwoordiger te verstaan, dat hij ziek was en dat hij wenschte niet gestoord te worden. Een uur later verscheen een man van het voorkomen van den Koning van België aan het Hotel. Het was Dr. Israel Israel. Hij ging met zijne assistenten over tot het onderzoek van den meestopgeblazen man van zijne eeuw.

Dit onderzoek nam anderhalf uur in beslag. In den loop van den dag kreeg Castro bericht, dat een tweede schip door de Hollanders was in beslag genomen, en dat er in Venezuela een revolutie was uitgebroken.

„Als die inbeslagname waar is," zei Castro, Wat ik zeer betwijfel, dan is „het een schandelijke beleediging."

Geheel den dag door dreef de nieuwsgierigheid talrijke menigten Berlijners rondom het Hotel. Intusschen at Castro, die als een Koning bediend wordt, met veel eetlust, op eene wijze die het vleiendst getuigenis aflegt van de kunst van den Hotel-Chef.

't Is duidelijk, dat, wat ook zijne ziekte moge zijn, zijne verteeringsorganen uitstekend werken.

In den avond was Castro tegenwoordig bij de zilveren bruiloft van een lid der Venezolaansche Kolonie in het Hotel Adlon en dineerde daar later met Herr Birtner, van Hamburg. Dr. Baldó, was ook bij dat diner tegenwoordig. Castro dronk Champagne uit een gouden beker, eens door den Keizer gebruikt.

Hij keerde laat naar zijn hotel terug.

Hier belegerden hem de dagblad correspondenten; maar hij was onvermurwbaar en weerstond aan alle bekoringen tot praten, zeggende, dat hij van de politiek gescheiden bleef gedurende zijn verblijf in Berlijn. Als hij genezen was, of na zijne operatie zou hij naar de Riviera gaan.

De Keizer heeft niet geantwoord op het telegram, dat Castro hem te Herbesthal heeft toegezonden, om hem in kennis te stellen van zijn aankomst.

Berlijn 16 Dec.— Castro volhardt in zijne houding tegenover de ernstige berichten, die verspreid worden aangaande de onlusten in zijn land. Toen men hem telegrammen toonde, waarin gezegd werd, dat het volk tegen hem was opgestaan, zijne portretten en standbeelden had verbrijzeld en een aanval gedaan had op de magazijnen van sommige zijner beste vrienden en dat verscheidene personen gedood waren, zegde hij, nadat een zijner vrienden die telegrammen in het spaansch had voorgebracht, bedaard: „Ik geloof het niet. Ik heb „van morgen nog telegrammen uit „Caracas gehad, en die melden „niets wat er op gelijkt."

Een officier van het Ministerie van Buitenl. Zaken verzocht dezen morgen Castro te spreken en had met hem een onderhoud van anderhalf uur. Druk wordt natuurlijk besproken, wat er in dat onderhoud verhandeld is. Het meest waarschijnlijk is, dat hij orders zal achterlaten voor krijgsbehoeften en oorlogsschepen.

Berlijn 17 Dec.— President Castro werd vandaag opnieuw onderzocht en er is besloten, dat hij over een paar dagen zal gaan naar de cliniek van Dr. Israel in de Augsburgerstrasse.

Castro gaf in een onderhoud gisteren avond te kennen, dat er in Venezuela geen revolutie bestaat en dat de Hollandsche in beslagnemingen niets anders waren dan een staaltje van schaamteloosheid en zeeschuimerij. De opgebrachte booten waren een soort van pleizierjachten!!! Red. Am.), en wat ook gebeurde, hij zou het den Hollanders spoedig betaald zetten door de Hollandsche goederen in Venezuela te boycotten.

Castro verliet het hotel dien dag niet. Van vroeg in den morgen was hij bezig met zijn persoonlijke correspondentie. Geen enkel ingekomen bericht bestigt de geruchten van revolutie in Venezuela, welke geruchten door Castro en zijn gevolg ten stelligste worden tegengesproken. Een der adjudanten van Castro verklaarde, dat hij overtuigd was, dat zij uit revolutionnaire kokers kwamen.

Castro is goed gebumeurd en schijnt niet veel last van zijn ziekte te hebben. Hij ontving verscheiden vrienden en lunchte met hen in zijne vertrekken. De geheele partij werd gephotografeerd. 's Avonds trok hij zich vroeg terug. Dr. Israel, die Castro observeert, heeft nog niet beslist of eene operatie noodig is of niet.

Berlijn 18 Dec.— Castro is nog altijd de meest besproken man in de stad. Hij trekt zich zooveel mogelijk terug. Tegelijk is hij een model-hotel bewoner; want hij verteert, naar men zegt, dagelijks 7000 mark en eet en drinkt van het beste, wat er te krijgen is. Hij is volstrekt geen vijand van de flesch, integendeel hij bestelt de beste wijnsoorten; vooral houdt hij van *Hattenheimer Auslese*, terwijl zijn vermogen om cognac van 1812 te drinken zelfs de bewondering der Duitschers gaande maakt, die van hem zeggen, dat hij drinkt als een kerel. Men bericht, dat hij 7 fleschen cognac per dag weet ledig te krijgen.

Dit alles maakt Prof. Israël wanhopig. Deze heeft hem een ultimatum gesteld nl. hij moet naar zijn cliniek komen en zich van sterken drank onthouden als voorbereiding voor de operatie. Waarschijnlijk zal de ontembare president aanstaanden Zondag naar de cliniek Hygeia verhui-

zen. Daar zal hij onder strenge observatie blijven.

Castro gaat door met den toestand in zijn land en de opbrenging zijner schepen te behandelen als zaken zonder belang. Hij is overtuigd, dat als hij verkiest naar Venezuela terug te keeren het volk ook terugkeeren zal tot zijn vaandel. Wijl, naar men zegt, zijne meubels vernietigd zijn, heeft hij hier eene menigte fijne meubelen en huissieraden aangekocht.

Het is niet zonder beteekenis, dat op last van Castro al de kisten, waarin dat alles verpakt wordt, voor adres dragen: Venezuela. Daar volgt uit, dat hij niet van plan is buiten zijn land te blijven.

Een groot deel van den morgen bracht hij door met zich te laten photografeeren in de daarvoor ingerichte galerij van het „Esplanade-hotel". Hij ging niet uit, de een zegt: uit vrees, de ander: op last zijner doctoren. Ik verneem echter, dat als het eenigszins mogelijk is, hij morgen het Nieuwe Theater zal bezoeken. Men neemt bijzondere voorzorgen, opdat dit voornemen niet aan de pers bekend worde.

Mevr. Castro bezocht dezen middag het nieuw geopende Ys-paleis. Herr Karfiol, de directeur, liet onmiddelijk bekwame schaatsenrijders komen die eene voorstelling gaven, die aan Doña Zoila erg beviel. Bij het vertrek, bedankte zij Herr Karfiol hartelijk.

Berlijn 20 Dec.—Castro met zijn echtgenoote en een deel van zijn gevolg, nam heden zijn intrek in de private cliniek van Dr. Israël, waarboven geschreven staat: *Hygeia Sanatorium*. Het gebouw is zeer rustig gelegen, heeft overvloed van licht en al de nieuwste toepassingen der wetenschap. Daardoor is het een ideaal privaat ziekenhuis.

De telegrammen, die Castro ontving, zeggen nog niets van revolutie. Integendeel het nieuws dat hij ontvangt is zeer bevredigend wat betreft Castro's belangen.

Niettegenstaande hij in de cliniek van Dr. Israel verblijft, houdt Castro toch al zijne vertrekken in het hotel in huur.

Berlijn 22 Dec.— Alle betrekkingen van het Duitsche Gouvernement tot Castro worden officieel tegengesproken. Hij heeft niet meer attenties ontvangen dan een voornaam reiziger, die zijn incognito wil bewaren en enkel zijne gezondheid zoekt. Het Duitsche Gouvernement heeft dat incognito zoo beleefd mogelijk geëerbiedigd. Men begrijpt, dat Duitschland niet de rol wil spelen van ondersteuner van Castro; maar liever wil het beschouwd worden als een onzijdige Mogendheid, die groote belangen in Venezuela heeft en daarom haar uiterste best doet, om op goeden voet te blijven met de regeering van dat land. Het is niet juist, dat Castro scheepenwil koopen in Berlijn. Dat zou ook onmogelijk zijn. Al de scheepswerven hebben overvloed van werk, zoodat op 't oogenblik geen enkele werf nog oorlogsschepen zou kunnen aannemen.

Het idee, dat Castro hier een leening komt sluiten, is ook verkeerd. Duitschland kan zelf geen geld genoeg vinden voor zijn eigen behoeften, veel minder dus voor die van Venezuela, dat maar een twijfelachtigen waarborg kan geven.

Intusschen is Castro nauwkeurig onderzocht door Dr. Israel, die verklaart, dat hij lijdt aan nier-stoornis en ofschoon eene operatie niet noodzakelijk is, zal zijne genezing langen tijd in beslag nemen. Die genezing zal een geheele verandering in Castro's levenswijze vorderen, en als hij den raad van zijn geneesheer volgt, ziet hij vooreerst Venezuela nog niet terug.

Berlijn 24 Dec.— Gral. Castro voelt zich erg beleedigd door den twijfel gewekt aangaande zijne financiën en laat door een zijner vrienden rondstrooien, dat zijn geld niet berust in de Bank van Venezuela; maar in de Bank van Engeland, en andere soliede instellingen. Castro twijfelt ten sterkste aan den duur van het nieuwe ministerie, maar zegt, dat hij geheel en al bereid is zich terug te trekken, als, na eene proef het land zulks wenschelijk zou achten.

Men bericht, dat zijn gezondheidstoestand van dien aard is, dat het verblijf van een week in het Sanatorium niet voldoende is, endat hij er minstens twee weken zal moeten blijven en waarschijnlijk veel langer.

De gebeurtenissen in Venezuela.

Washington 13 Dec.— Bij het vernemen van de opbrenging van het Venezolaansche wachtschip door *Gelderland*, door welke daad de eerste oorlogsdaad gesteld is, verklaarde Jhr. Londen, gezant der Nederlanden bij de Ver. Staten: „Het werd tijd"

En hij voegde er bij: „'t Verwondert „mij, dat het al niet eer gebeurd is. De „toestand kan dientengevolge ernstig worden; maar wij zijn uitstekend voorbereid en ik heb niet den „minsten spijt over het gebeurde. „Wij hebben alle recht om te beginnen, daar wij alle vreedzame middelen hebben uitgeput en de tweede „Nota van Nederland aan President „Castro hield de bepaling, in dat, „zoo lang geen voldoening gegeven „werd voor het uitdrijven van den „Heer de Reus en andere onvriendelijke „handelingen, wij alle maatregelen „zouden nemen, die wij noodig achten. Ons recht om schepen op te „brengen, kan dus van het standpunt „van het volkenrecht niet in twijfel „getrokken worden, nadat wij aan „Pres. Castro een ultimatum gesteld „hebben."

Aan het Staats-departement wordt het recht van Holland om te beginnen, erkend.

„Het Hollandsche ultimatum verviel den 10 Nov." zegde een beambte van het Staats-departement, en daarin werd gezegd, dat als Castro geen voldoening gaf, Holland zijn toevlucht zou nemen tot andere dan vreedzame middelen.

Caracas (via Trinidad) 13 Dec.— Het nieuws van het opbrengen der *Alix* door de *Gelderland* werd dezen morgen in Caracas bekend. Een groote menigte kwam bijeen op de Plaza Bolivar en gaf te kennen, dat zij de Regeering wilde steunen. Een decreet van den waarn. President Gómez stelt het land in staat van verdediging.

Eene menigte burgers, onder welke een groot aantal studenten, trok naar het bureau van *El Constitucional*, het orgaan van Castro en hield eene tegendemonstratie. De gevoelens van deze menigte waren duidelijk vijandig aan Castro en de maatregelen door Gomez genomen. Een gevecht ontstond tusschen de beambten van het blad en de menigte in de straat. Schoten werden gewisseld en gedurende vijf minuten werd hevig gevochten. Verscheidene manschappen werden gewond. Een daarvan is later gestorven. De politie verscheen op het terrein met geweren en verstrooide de menigte.

Gomez gaf heden een decreet uit, waarin hij den volke de opbrenging der *Alexis* meedeelt, en verklaart:

„Ik beschouw die daden als een „inval in het Venezolaansche grondgebied en een aanslag op het Gouvernement van Venezuela. Zij vormen eene grove beleediging. De nationale Souvereiniteit wordt bedreigd en de onschendbaarheid van „het vaderland is in gevaar.

„Ik verklaar de natie in staat van „verdediging, en dien tengevolge „neemt de uitvoerende Macht op zich „en zal toepassen de buitengewone „volmachten, die haar worden toegestaan door afdeeling VIII van „art. 80 van de Venezolaansche constitutie."

't Nieuws, dat de republiek in staat van verdediging gesteld was tegen de Hollanders, vloog als een vuurtje rond en in een oogenblik bevond zich eene groote menigte verzameld voor de Casa Amarilla, om Gomez te begroeten. Deze baande zich te voet een weg door de menigte en werd met geestdrift begroet.

Toespraken werden gehouden, waarin gevraagd werd, dat alle politieke gevangenen zouden worden losgelaten en dat de monopolies zouden worden afgeschaft.

De Minister van Buitenl. Zaken Paúl hield een toespraak om te antwoorden in naam van den waarn. President. Hij vermaande het volk vertrouwen te stellen in Gómez, en hem te helpen in het dragen van zijne ontzettend zware verantwoordelijkheid.— De vijandelijke demonstratie voor het bureau van *El Constitucional* is een duidelijk bewijs van de weinige populariteit van Castro.

De heer Paúl, minister van Buitenl. Zaken zond eene nota aan al de vertegenwoordigers van de vreemde Mogendheden te Caracas, waarin hij krachtig protesteerde tegen de herhaalde schendingen van het grondgebied en de rechten van Venezuela door Hollandsche kruisers. Geen blokkade is verklaard, zegt hij verder, en de voortdurende bemoeiingen met kustvarende schepen moet een nadeeligen invloed hebben op den handel der Neutrale Mogendheden; hij stelt Holland verantwoordelijk voor al de gevolgen. Hij deelt dan vervolgens de volgende feiten mee. De Hollandsche Kruiser *Friesland* hield op 3 Dec. den Venezolaanschen schoener *Victoria* aan in Venezolaansche wateren bij Cumaná, doordat de *Friesland* een schot vóór den boeg der *Victoria* loste. Hij zond een sloep met 25 gewapende mannen naar den schoener en onderzocht de scheepspapieren.

Den 6 Dec. zond de Kruiser *Friesland* een boot vol mannen met revolvers gewapend, om de papieren te onderzoeken van de *Carmen Josefa*, liggende voor anker in de haven van Tucacas. Verder verscheen 1 Holl. Oorlogsschip voor den Saco de Maracaibo, deed daar peilingen, en hinderde door schijfschieten de kustvaart, terwijl de schoten gelost werden in de richting van het fort San Carlos.

„De publieke opinie," gaat de Minister voort, „veroordeelt deze genie„pige daden van vijandschap, die „klaarblijkelijk uitdaging ten doel „hebben! De waarn. President is vast „besloten de rechten en de waardig„digheid van Venezuela hoog te hou„den!"

Koloniaal Verslag. Staat L. Financieele Zaken.

De onderstaande opgaaf geeft een overzicht van den stand der huur penningen.

Overzicht van den stand der uitstaande huurpenningen tot guldens afgerond en loopende van 1894 tot en met 1907 en 1907|1908.

Districten.	Uitstaande op 1 Januari 1907 loopende van 1894 tot '06 en 1906|07. 1]	Verschuldigd huur in 1907.	In 1907 bijgekomen over 1907|08.	Totaal verschuldigd in 1907.	In 1907. Afgeschreven.	In 1907. Aangezuiverd. 8]	Bleef uitstaande op ult. Dec. 1907.
	f 7258.—[1	f 3 189,—	f 329,—	f 10 775,—	f 71,— 6)	f 3 059.—	f 7 644.—
	3 458,—(3	1 214,—	287,—	4 959,—	140,— 6)	1449.—	3 370.—
	757,—(4	471,—	61,—	1 290,—	27,— 7)	505.—	758.—
	1 075.—[5	547,—	130.—	1 753,—	3,— 7)	2	826.—
	12 548.—	f 5 421,—	f 807,—	f 18 777,—	f 241,—	f 5 937.—	f 12 598,—

1) De huur van de terreinen, die onder de nieuwe voorwaarden worden uitgegeven, moet bij vooruitbetaling worden voldaan, waardoor meer en betere bewerking van de terreinen bevorderd wordt.

2) Het bedrag van f 4549.850 in het vorig verslag vermeld, is de achterstand op ult. December 1905. Bij dat getal is gevoegd het bedrag van den achterstand over 1906 en 1907.

3) De achterstand bedroeg volgens opgaaf in het vorig verslag op ultimo December 1905 f 2489,67, waarbij, is gevoegd het achterstallige over 1906 en 1902|07.

4] Het bedrag van f 757 stelt voor den achterstand over de jaren 1900 tot en met 1906.

5) Het bedrag van f 1075 stelt voor den achterstand over de jaren 1899 tot en met 1906.

6) Van verlaten perceelen en van die, waarvan de huurders overleden zijn, welke perceelen tot het domein zijn teruggekeerd, is de verschuldigde huur afgeschreven

7) Van verlaten perceelen waarvan de pacht door de huurders is opgezegd.

8) De huurpenningen worden door de Districtmeesters geïnd en na afloop van elk kwartaal in de koloniale kas gestort.

Met gouvernementssubsidie werden in het 2de en 3de district zoowel op particuliere als op gouvernementsgronden dammen aangelegd. Onder direct toezicht van den directeur van het departement van openbare Werken werd eene reeks dammen aangelegd in de vallei van Scherpenheuvel, terwijl de aanleg der overige dammen op de huurgronden onder verantwoordelijkheid van genoemden directeur aan de zorg van den districtmeester, evenals in 1906, was opgedragen. Op deze huurgronden werden in 1907 aangelegd:

In het 2de district 222 dammetjes metende 16272 strekkende meters. Deze dammetjes werden alleen op de terreinen in de omstreken van Jongbloed en Bonam (beiden gelegen in de buurt van Brievengat) gemaakt, en er werd gezorgd, dat op elk der huurgronden zooveel dammetjes werden aangelegd als noodig was om het water tegen te houden, zoodat elk dier grondjes op zich zelf, zoomede het geheele terrein afgedamd kan blijven.

In het 3de district 26 dammetjes, totaal grondverzet: 5819 M³.

In het 4de en 5de district bedroeg het aantal aangelegde dammetjes op de huurgronden respectievelijk 2 ter gezamenlijke lengte van 113 meters en 16 gezamenlijk lang 561 M.

Ook in het 4de en 5de district werden op particuliere gronden met gouvernementssteun dammen aangelegd. De zorg voor de afwerking der dammen op de huurgronden in het 4de en 5de district was, gelijk in het 2de en 3de district, aan den districtmeester opgedragen.

De huurders stellen steeds meer en meer belang in den aanleg van dammen op hunne terreinen en de aanvraag voor die dammen vermeerdert ook gaandeweg.

De putten in het 2de en 3de district op publieke gronden van gouvernementswege gegraven en onderhouden, waarvan het aantal in 1907 met een is vermeerderd, verkeeren allen in goeden toestand. Van deze putten was geen enkele droog gedurende 1907, ze gaven allen overvloedig en goed drinkwater. Voor de bewoners van Seroe Fortuna, die nog in den drogen tijd gebrek aan goed drinkwater hebben, wordt nu in de buurt van Muizenberg een publieke put gegraven. Op de gouvernementshuurgronden in het 2de en 3de district is het aantal putten in 1907 met enkele vermeerderd, terwijl ook twee windmolens op die gronden zijn bijgekomen.

Ook op de plantages in de twee genoemde districten zijn er eenige nieuwe putten gegraven.

In het 4de en 5de district is geen verandering gekomen in den toestand en het aantal putten op de huurgronden. In de waterverschaffing op de plantages werd voorzien: in het 4de district door 46 putten en 25 watergaten. Ten einde het afstroomend water op te houden waren aangelegd 46 groote en kleine dammen. In het 5de district door 90 putten en 24 dammen. Het aantal dammen bedraagt 75, zoo groote als kleine.

Voor den aanleg van putten en dammen op het eiland Curaçao wordt verwezen naar bijlage H.

In Hoofdstuk B § 5 is, voor wat de andere eilanden der kolonie betreft, de wijze, waarop de waterverschaffing plaats vindt, gemeld.

In 1907 werden op Aruba met 63 personen huurovereenkomsten aangegaan, waarbij aan hen 168,8334 H. A. terrein van het domein werd afgestaan. Hernieuwd werden zes huurcontracten.

In eigendom voor het bouwen van huizen werden 9 stukjes grond samen groot 0,1985 H. A. afgestaan, alle liggende in of in de onmiddelijke nabijheid van de Oranjestad.

Op Bonaire werd in 1907 afgestaan. in huur aan 64 personen 618,5645 H. A. terrein,

in eigendom voor het bouwen van huizen:

aan 3 personen 0,1085 H. A. terrein

Op St. Eustatius werd bij de aangekochte plantages „Zeelandia" groot 77 H. A. en „Stewards" groot 85 H. A. nog een stuk gronds „Godet" genaamd groot 3,3 H. A. gevoegd.

Ten behoeve van den kleinen planter werd de plantage „Stewards" verkaveld. Een kaveling van 4 H. A. is in huur uitgegeven.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

COCKTAILS TERAPEUTICOS.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago—y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico—y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición—y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulación mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta—su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS—y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen—y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmente peligrosas para los criaturas, para los niños para las nóvenes y señoras, quienes por su tauraleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

Drukker :

ALFREDO F. SINTIACO